

УДК 331.106.42-057.87(045)

[https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11\(56\).11](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11(56).11)

ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ

Юлія Швецова

аспірантка кафедри загальної та практичної психології

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя

16600, Україна, м. Ніжин, вул. Графська, 2

yulia1995_box@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-0691-3252>

Анотація

Статтю присвячено дослідженню особливостей гендерної ідентичності сучасних студентів-психологів. Необхідність дослідження особливостей гендерної ідентичності студентів-психологів пов'язана з існуючими у суспільстві суперечностями серед комплексу гендерних норм, стереотипів та правил поведінки. Адже майбутній психолог, зокрема, психолог-практик у своїй професійній діяльності має бути вільний від обмежень у визначенні проблем статі та гендеру. *Мета* дослідження полягала в теоретичному обґрунтуванні та емпіричному дослідженні особливостей гендерної ідентичності у студентів-психологів. *Завдання* дослідження включали підбір та проведення методик на визначення фемінної, маскуліної, андрогінної чи недиференційованої гендерної ідентичності особистості студентів-психологів; виявлення рівнів (високий, середній, низький) гендерної ідентичності особистості як міри засвоєння соціально-прийнятних для чоловіків/жінок норм поведінки, які представлені у вигляді набору особистісних якостей. Вказано на недостатність вивчення проблеми особливостей гендерної ідентичності у студентів-психологів в умовах сучасності. За результатами емпіричного дослідження встановлено, що переважна більшість юнаків та дівчат під впливом трансформаційних процесів у суспільстві воліють позбавитися від стереотипних поглядів на роль та функції чоловіків та жінок. Було визначено ступінь прояву індивідом рис та поведінкових особливостей, які традиційно пов'язані з чоловічими та/або жіночими полюсами статевої ролі ідентифікації. Загалом, у результаті проведеного дослідження було виявлено, що поєднання маскуліних та фемінних рис, їх сукупність в цілісній системі гендерної ідентичності є більш гармонійним стандартом, який дозволяє особистості бути більш пристосованою до життя та суспільства, аніж ригідна типізація статевих ролей.

Ключові слова: гендер, гендерна ідентичність, гендерна роль, юнацький вік, фемінність, маскуліність, андрогінність.

Вступ

Проблема гендерної ідентичності набувала своєї популярності у 1960-1980-х роках. Підвищений інтерес до цієї проблематики пов'язаний з усвідомленням дослідниками обмеженості найбільш на той час розповсюдженого статево-рольового підходу, який спирається на біологічні детермінізми статевих відмінностей.

Гендерна ідентифікація – це процес формування гендерної ідентичності як відповідності людини певній статі, самоідентифікація з певним гендером, усвідомлення і прийняття своєї чоловічої або жіночої ролі.

Процес гендерного розвитку як поєднання соціально зумовлених варіантів статевих ролей і статево-рольової поведінки реально відбувається в контексті процесу соціалізації (Ижванова, 2008; Эриксон, 1996; Deaux, 1993).

Гендерна соціалізація – засвоєння та відтворення притаманних певному соціальному доквіллю статево співвіднесених нормативів поведінки (Говорун & Кікінежді, 2016).

Сукупність норм, що містять узагальнену інформацію про якості, властиві кожній статі, називаються статевими чи гендерними ролями (Burn, 1996).

Механізми утворення і конструювання гендерної і статевої ідентичності розглядаються у працях О. Кочаряна. І. Головньювою, І. Найдовською розглядаються особливості трансформації гендерної ідентичності і її вплив на формування життєвого стилю жінок. За Л. Ожиговою, гендерна ідентичність – це мультиполярний конструкт: структурний аспект гендерної ідентичності особистості може бути розкритий через поняття «об'єктивний гендерний простір» і «суб'єктивний гендерний простір», які перетинаються в гендерних уявленнях про себе, гендерній самооцінці, гендерних планах і структурі поведінки. Різне поєднання та смислове наповнення цих компонентів визначають індивідуальний варіант гендерної ідентичності особистості, яку вона реалізує у взаємодії з іншими людьми, групами та соціумом у цілому (Ильин, 2008; Эриксон, 1996).

Чимало українських дослідників приділяло уваги дослідженню теми гендеру, гендерної рівності, механізмів формування та трансляції гендерних стереотипів, серед них роботи: В. Агеєвої, М. Богачевської-Хом'як, І. Гояна, О. Кісь, О. Кікінежді, С. Крилової, Л. Кобилянської, С. Сторожук, Ю. Стребкової, Т. Марценюк, Т. Мельник, Н. Хамітова, І. Данилюка, Г. Ставицького та багатьох інших українських вчених.

Сьогодні відбуваються серйозні трансформації гендерних ролей, що призводить до зниження рівня гендерно-рольової диференціації та сприяє формуванню андрогінного типу гендерної ідентичності (Клещина, 2003; Ставицький, 2016; Huddy, 2002).

Зважаючи на велику кількість підходів та великий інтерес до даної проблематики, до теперішнього часу не склалося єдиного, цілісного уявлення про дане явище, його структуру, зміст тощо.

Аналіз гендерної ідентичності найбільш актуальний у період юнацтва, який припадає на студентські роки (Ижванова, 2008). Життя студентів нерозривно пов'язане з поглядом на майбутнє – професійним становленням (Ильин, 2008; D'Mello, 2006), створенням сім'ї (Скутнева, 2009; Змановская, & Карташова, 2011), народженням та вихованням дітей (Шелехов, Уразаев, Берестнева & Языков, 2009).

Суттєвий вклад у розуміння суті гендерної ідентичності та її компонентів було зроблено дослідницею С. Бем, яка у своїй теорії гендерної схеми пов'язує формування гендерної ідентичності із засвоєнням і прийняттям гендерних установок, що відбувається в процесі первинної соціалізації. На думку дослідниці, гендерна ідентичність є результатом схематизованої обробки інформації, пов'язаної з поняттям «чоловіче» і «жіноче». (Bem, 1979).

Теорія соціальних ролей Е. Іглі свідчить, що більшість гендерних відмінностей є продуктами різних соціальних ролей, які підтримують або пригнічують у чоловіках і жінках

певні варіанти поведінки. Різні ролі формують різні навички і аттитюди (установки), що призводить до різної поведінки чоловіків і жінок. (Eagly, 1995).

Представники нової психології статі (Е. Маккобі, К. Джаклін) вважають, що гендерна ідентичність формується під впливом соціальних очікувань суспільства, статеворольових стереотипів (Донець, 2014).

Актуальність проведеного дослідження також пов'язана з перебудовою суспільства, яке призводить до трансформації поглядів на норми, культуру, цінності й очікування.

Необхідність дослідження особливостей гендерної ідентичності студентів-психологів пов'язана з існуючими у суспільстві суперечностями щодо набору гендерних норм, стереотипів та правил поведінки. Адже, майбутній психолог має бути вільний від обмежень у визначенні проблем статі та гендеру, виконанні гендерних ролей, визначенні цінностей та норм.

Аналіз літератури з даної проблематики показав, що дослідження особливостей гендерної ідентичності у студентів психологів є недостатньо вивченим та висвітленим у сучасності.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати та емпірично дослідити особливості гендерної ідентичності у сучасних студентів-психологів. Для досягнення поставленої мети були визначені наступні **завдання** дослідження: 1) підібрати та провести методики на визначення фемінної, маскулінної, андрогінної чи недиференційованої гендерної ідентичності особистості студентів-психологів; 2) виявити рівень (високий, середній, низький) гендерної ідентичності особистості, як ступінь засвоєння соціально-прийнятних для чоловіків/жінок норм поведінки, які представлені у вигляді набору певних особистісних якостей.

Методи дослідження

В емпіричному дослідженні брали участь 108 осіб (студенти 1-3 курсів спеціальності «Психологія» факультету психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова) та Військового Інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка: 56 хлопців та 52 дівчини (віком від 17 до 20 років).

Для емпіричного дослідження нами були підібрані методики, спрямовані на дослідження особливостей гендерної ідентичності у студентів-психологів, а саме: методика дослідження статевої ролі С. Бем (BSRI) в адаптації О. Лопухової. (Лопухова, 2001); методика визначення маскулінності-фемінності особистості; методика «Фрайбургський особистісний опитувальник» (FPI) – шкала маскулінність-фемінність (Розов, 1998); методика «Норми поведінки чоловіка і жінки» (Лопухова, 2001; Лопухова, 2013).

Методика дослідження статевої ролі С. Бем (BSRI) в адаптації О. Лопухової, спрямована на визначення фемінної, маскулінної, андрогінної або недиференційованої гендерної ідентичності особистості. Застосування цієї методики дозволило нам виміряти ступінь прояву індивідуальних рис та поведінкових особливостей, які традиційно пов'язані з чоловічими та/або жіночими полюсами статеворольової ідентифікації.

Методика «Фрайбургський особистісний опитувальник» (FPI) – шкала маскулінність-фемінність (Розов, 1998) дає можливість визначити маскулінну чи фемінну гендерну ідентичність досліджуваного.

Методика «Норми поведінки чоловіка і жінки» (О. Лопухова), дозволяє виявити рівень (високий, середній, низький) гендерної ідентичності особистості як ступінь засвоєння

соціально-прийнятних для чоловіків/жінок норм поведінки, які представлені в методиці у вигляді набору особистісних якостей.

Результати та дискусії

Гендерна ідентичність розуміється як аспект самосвідомості, що описує переживання людиною себе як представника визначеної статі. Гендерна ідентичність, яка є однією з базових характеристик особистості, формується в результаті психологічної інтеріоризації чоловічих та жіночих рис, у процесі взаємодії «Я й інші», в ході соціалізації (Бендас, 2000; Літвінова, 2010).

Аналіз результатів модифікованого опитувальника С. Бем, що спрямований на дослідження впливу соціальних стереотипів щодо образу чоловіків і жінок дозволив нам визначити маскулінну, фемінну чи андрогінну гендерну ідентичність студентів-психологів (табл. 1.).

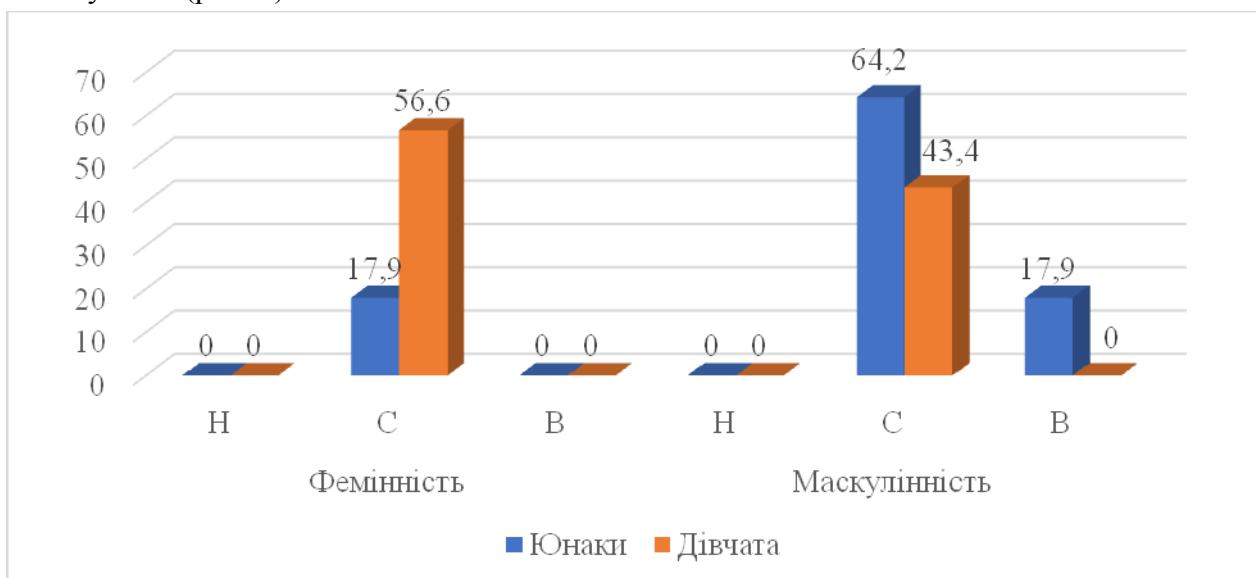
Таблиця 1

**Визначення рівня гендерної ідентичності у студентів-психологів
(за методикою дослідження статевих ролей С. Бем)**

Стать	Фемінність		Маскулінність		Андрогінність	
	К-сть	%	К-сть	%	К-сть	%
Чоловіки	-	0	2	4,7	19	45
Жінки	1	2,6	0	0	19	45

Аналіз результатів за методикою С. Бем показав, що 45% досліджуваних, як жіночої, так і чоловічої вибірки, є андрогінними особистостями. Це свідчить про гармонійне та рівномірне поєднання чоловічих та жіночих рис в одній особистості. 90% досліджуваних оцінили себе вірними, 83% здатними відчувати, 80% здатними допомогти, щирими, 78% дружніми, надійними, схильними захищати свої погляди та розуміючими.

Серед рис, які досліджувані оцінили низькими балами є такі: 59% – похмурий, 54% – схильний до лестощів, 52% – маючий тихий голос, малорезультативний, агресивний та інфантильний. Отримані результати за методикою «Норми поведінки чоловіків та жінок» О. Лопухової (рис. 1).

Рис.1. Результати дослідження маскулінності/фемінності за методикою «Норми поведінки чоловіків та жінок» О. Лопухової (у %)

За отриманими даними можна констатувати про відсутність у чоловічої та жіночої вибірки ознак гіпо- або гіпергендерності. Зважаючи на дані рис.1, 64,2% юнаків визначають більшість особистісних рис як ті, що притаманні чоловікам, це говорить про, те, що переважна частина чоловічої вибірки мають кращі уявлення про свою стать, аніж про жіночу – 17,9%.

Серед дівчат результат більш наближений до нейтральності. Так, 56,6% особистісних рис дівчата оцінили як фемінні, а 43,4% визначили як ті, що притаманні чоловікам, тобто маскулінні. З чого можна зробити висновок про переважну нейтральність уявлень про чоловічі та жіночі риси й наближення до андрогінної моделі особистості.

За результатами опрацювання Шкали XII (М) з Фрайбурзького особистісного опитувальника було отримано такі результати серед чоловічої статі: маскулінність – 47,6%, фемінність – 9,52%, андрогінність – 42,8%. Серед жіночої вибірки: маскулінні – 30% досліджуваних, фемінні – 40%, андрогінні – 30% (табл.2.)

Таблиця 2

**Результати дослідження маскулінності/фемінності особистості
за Шкалою XII (М) (FPI) (у %)**

Гендерні конструкти	Юнаки	Дівчата
Маскулінність	47,6	30
Фемінність	9,52	40
Андрогінність	42,8	30

Можна помітити, що результати відображають наявність статевої інтенсифікації – посилення статевої відмінностей, що пов'язані з підвищеним прагненням слідувати гендерним ролям, особливо це помітно зважаючи на чоловічу вибірку – 47,6% досліджуваних оцінили себе як маскулінних особистостей.

У дівчат спостерігається активне формування фемінних рис, як помітно за результатами – 40% дівчат оцінили себе як фемінних. Між тим, спостерігаються також тенденції до андрогінності, характерні для обох статей, при чому в однаковій мірі: у хлопців 42,8% досліджуваних, у жіночої вибірки – 30%.

Такі дані свідчать про певну наявність традиційних поглядів на чоловічу та жіночу сутність. Проте, більшість досліджуваних обох статей, відмовляються від стереотипних уявлень. Ця тенденція говорить про слабку орієнтацію юнаків та дівчат на виконання традиційних функцій, які були стереотипно присвоєні в процесі розвитку суспільства. Отже, уявлення студентів-психологів мають змішаний, інтегративний характер, який постійно змінюється під трансформаційними процесами, які відбуваються у суспільстві.

Висновки

Гендерна ідентичність дорослої людини є складним конструктом, що включає: усвідомлення власної статевої приналежності, гендерної ідентичності, також «сексуальну орієнтацію», гендерні стереотипи.

За результатами нашого дослідження було виявлено, що переважна більшість юнаків та дівчат, під впливом трансформаційних процесів у суспільстві, воліють позбавитися від стереотипних поглядів на роль та функції чоловіків та жінок.

Досліджувані, які мають високі показники за шкалою маскулінності/фемінності, мають проблеми у спілкуванні з іншими, досягненні власних цілей. Традиційна модель особистості «чоловіка» та «жінки» дещо обмежує потенціал для самореалізації в усіх сферах життя.

Поєднання чоловічих та жіночих моделей поведінки, поглядів, уявлень, цінностей розширює можливості, особливо для студентів-психологів, професійна компетентність яких, залежить від можливості бути гнучким, лояльним та здатним слухати, розуміти іншого. Андрогінна модель особистості дозволяє підкреслити унікальність кожної людини, яка полягає не в розбіжностях між чоловіками та жінками, а в унікальності, цілісності та можливості «переплітати» у собі як ті, так і інші риси.

Результати проведеного дослідження дозволяють констатувати, що у юнаків і дівчат андрогінного типу є більш багатий репертуар гендерної поведінки, ніж у носіїв традиційних стереотипів або представників недиференційованого типу.

Андрогінія сприяє широкому використанню наявного репертуару в залежності від вимог ситуацій інструментальності (традиційно маскулінних патернів) або експресивності (традиційно фемінних патернів).

Юнаки та дівчата андрогінного типу оцінюють своє професійне майбутнє як ефективне, успішне, відчувають задоволеність характером професійних відносин, відчувають гармонію в міжособистісних відносинах, а основною складовою життєвого успіху вважають власну активність. Вони характеризуються поєднанням маскулінних і фемінних рис у цілісну систему гендерної ідентичності.

Гнучкість гендерної ідентичності призводить до адаптивності поведінки. Адже широке використання наявного репертуару маскулінних і фемінних патернів, залежно від ситуації, сприяє формуванню стресостійкості і допомагає в досягненні успіхів у різних сферах життєдіяльності.

Перспективи подальших розвідок вбачаємо у обґрунтуванні розробки та впровадженні у сучасну психологічну науку гендерної просвіти, з метою формування гендерної культури серед студентської молоді.

Література

1. Бендас, Т.В. (2000). *Гендерная психология лидерства*. (Монографія). Оренбург.
2. Говорун, Т.В. & Кікінежді, О.М. (2016). Гендерний дискурс в психологічній науці та педагогічній практиці. *Психологічний часопис*, (1), 41-55.
3. Літвінова, О.В. (2010). *Гендерна психологія: навч. посіб.* Луганськ : Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля.
4. Донець, А.А. (2014). Особливості формування гендерної ідентичності особистості у підлітковому віці. *Молодий вчений*. 7(2), 162-164. Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/7.1/7.pdf>
5. Змановская, Е.В., & Карташова, Т.Е. (2011). Структура и содержание брачно-семейных установок современной молодежи. *Вестник Томского государственного педагогического университета*, Томск, 12(114), 222-226. Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/struktura-i-soderzhanie-brachno-semeynyh-ustanovok-sovremenoy-molodezhi>
6. Ижванова, Е.М. (2008). Проблемы подростковой гендерной идентичности. *Психотерапия*, Москва, (9), 22-25.

7. Ильин, Е.П. (2008). *Дифференциальная психология профессиональной деятельности*. Санкт-Петербург : Питер, 432.
8. Клецина, И.С. (2003). От психологии пола – к гендерным исследованиям в психологии. *Вопросы психологии, (1)*, 61-78.
9. Лопухова, О.Г. (2013). Опросник «Маскулинность, феминность и гендерный тип личности» (российский аналог «Bem sex role inventory»). *Вопросы психологии, (1)*, 147-154.
10. Лопухова, О.Г. (2001). Психологический пол личности: адаптация диагностической методики. *Прикладная психология, 3*, 57-67.
11. Розов, Е.И. (1998). *Настольная книга практического психолога*. Владос.
12. Скутнева, С.В. (2009). Правовая социализация в семейной сфере: гендерные аспекты. *Социально-гуманитарные знания, 2*, 167-174.
13. Ставицький, Г.А. (2016). Аналіз ідентичності студентів педагогічного вузу. *Frankfurt am Main, 270*, 136-141.
14. Шелехов, И.Л., Уразаев, А.М., Берестнева, О.Г., & Языков, К.Г. (2009). *Современная женщина: личность, гендер, психология репродуктивного здоровья*. Томск : Изд-во Том. гос. пед. ун-та, 404.
15. Эриксон, Э. (1996). *Идентичность: юность и кризис*. Москва : Прогресс.
16. Bem, S. (1979). Theory and measurement of androgyny: A reply to Pedhazur-Tetenbaum and Locksley-Colten critiques. *Journal of Personality and Social Psychology, 37*, 1047-1054.
17. Burn, S.M. (1996). *The Social Psychology of Gender*. New York: McGraw-Hill Education.
18. Deaux, K. (1993). Reconstructing Social Identity. *Personality and Social Psychology Bulletin, New York, 19(1)*, 4-12. <https://doi.org/10.1177/0146167293191001>
19. D'Mello, M. (2006). Gendered selves and identities of information technology professionals in global software organizations in India. *Information Technology for Development, New York, 12(2)*, 131-158. <https://doi.org/10.1002/itdj.20031>
20. Huddy, L. (2002). Context and meaning in social identity theory: A response to Oakes. *Political Psychology, New York : Guilford, 23*, 825-838. Режим доступа: <https://cpb-us-e1.wpmucdn.com/you.stonybrook.edu/dist/f/1052/files/2018/03/Huddy-2002-Context-and-Meaning-in-Social-Identity-Theory-2h8ofay.pdf>
21. Eagly, A.H., Karau, S.J., & Makhijani, M.G. (1995). Gender and effectiveness of leaders: a meta-analysis. // *Psychol Bull.* № 117(1).

References

1. Bendas, T.V. (2000). *Hendernaia psykhohohyia lyderstva [Gender Psychology of Leadership]*. Orenburh. [in Russian].
2. Hovorun, T.V., & Kikinezhdi, O.M. (2016). Gendernyi dyskurs v psykhohohichnii nauksi ta pedahohichnii praktytsi [Gender discourse in psychological science and pedagogical practice.]. *Psykhohohichnyi chasopys, (1)*, 41-55. [in Ukrainian].
3. Litvinova, O.V. (2010). *Genderna psykhohohiia [Gender psychology]*. Luhansk : Skhidnoukr. nats. un-t im. V. Dalia. [in Ukrainian].
4. Donets, A.A. (2017). Osoblyvosti formuvannia hendernoї ідентичності особистості u pidlitkovomu vitsi [Particularities of the formulation of gender identity of particularity in the elderly person]. *Molodyi vchenyi. 7(2)*, 162-164. Retrieved from: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/7.1/7.pdf> [in Ukrainian].

5. Zmanovskaia, E.V., & Kartashova, T.E. (2011). Struktura y sodержanye brachno-semeinukh ustanovok sovremennoi molodezhy [The structure and content of the marriage and family attitudes of modern youth]. *Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta*. Tomsk. 12(114), 222-226. Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/n/struktura-i-soderzhanie-brachno-semeynyh-ustanovok-sovremenoy-molodezhi> [in Russian].
6. Yzhvanova, E.M. (2008). Problemu podrostkovoi hendernoi ydentychnosti [Problems of adolescent gender identity]. *Psykhoterapyia*, Moskva, (9), 22-25. [in Russian].
7. Ylyn, E.P. (2008). *Dyfferentsyalnaia psykhologhyia professyonalnoi deiatelnosti [Differential psychology of professional activity]*. Sankt-Peterburg: Pyter, 432. [in Russian].
8. Kletsyna, Y.S. (2003). Ot psykhologhyi pola – k hendernum yssledovanyiam v psykhologhyi [From the psychology of sex to gender studies in psychology]. *Voprosu psykhologhyi*, 1, 61-78. [in Russian].
9. Lopukhova, O.H. (2013). Oprosnik «Maskulynnost, femynnost y hendernui typ lychnosti (rossyiskyi analoh «Bem sex role inventory») [Questionnaire «Masculinity, femininity and gender personality type» (Russian analogue «Bem sex role inventory»)]. *Voprosu psykhologhyi*, (1), 147-154. [in Russian].
10. Lopukhova, O.H. (2001). Psykhologhycheskyi pol lychnosti: adaptatsyia dyagnostycheskoi metodyky [Psychological gender of the person: adaptation of the diagnostic technique]. *Prykladnaia psykhologhyia*, 3, 57-67. [in Russian].
11. Rozov, E.Y. (1998). *Nastolnaia knyha praktycheskoho psykhologa [Practical Psychologist's Handbook]*. Vlados. [in Russian].
12. Skutneva, S.V. (2009). Pravovaia sotsyalyzatsyia v semeinoi sfere: hendernue aspektu [Legal socialization in the family sphere: gender aspect]. *Sotsial'no-gumanitarny'e znaniya*, 2, 167-173. [in Russian].
13. Stavyt'skyi, H.A. (2016). Analiz identychnosti studentiv pedahohichnoho vuzu [Analysis of the identity of students in a pedagogical university]. *Frankfurt am Main*, 270, 136-141. [in Ukrainian].
14. Shelekhov, Y.L., Urazaev, A.M., Berestneva, O.H. & Yazukov, K.H. (2009). *Sovremennaia zhenshchyna: lychnost, hender, psykhologhyia reproduktyvnoho zdorovia [Modern woman: personality, gender, psychology of reproductive health]*. Tomsk : Izd-vo Tom. gos. ped. un-ta, 404. . [in Russian].
15. Erykson, Э. (1996). *Identychnost: yunost i kryzys [Identity: adolescence and crisis]*. Moskva : Prohress. [in Russian].
16. Bem, S. (1979). Theory and measurement of androgyny: A reply to Pedhazur-Tetenbaum and Locksley-Colten critiques. *Journal of Personality and Social Psychology*, 37, 1047–1054.
17. Burn, S.M. (1996). *The Social Psychology of Gender*. New York : McGraw-Hill Education.
18. Deaux, K. (1993). Reconstructing Social Identity. *Personality and Social Psychology Bulletin*, New York, 19(1), 4-12. <https://doi.org/10.1177/0146167293191001>
19. D'Mello, M. (2006). Gendered selves and identities of information technology professionals in global software organizations in India. *Information Technology for Development*. New York. 12 (2), 131-158. <https://doi.org/10.1002/itdj.20031>
20. Huddy, L. (2002). Context and meaning in social identity theory: A response to Oakes. *Political Psychology*, New York : Guilford, 23, 825-838. Режим доступу: <https://cpb-us-e1.wpmucdn.com/you.stonybrook.edu/dist/f/1052/files/2018/03/Huddy-2002-Context-and-Meaning-in-Social-Identity-Theory-2h8ofay.pdf>
21. Eagly, A.H., Karau, S.J., & Makhijani, M.G. (1995). Gender and effectiveness of leaders: a meta-analysis. // *Psychol Bull.* № 117(1).

FEATURES OF GENDER IDENTITY IN MODERN STUDENTS-PSYCHOLOGISTS**Julia Shvetsova****Postgraduate Student of the Department of General and Practical Psychology**

Mykolas Gogol Nizhyn State University

2, Graftska Str., Nizhyn, Ukraine, 16600

yulia1995_box@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-0691-3252>**Abstract**

The article is devoted to the study of gender identity of modern students of psychology. The need to study the peculiarities of the gender identity of psychology students is related to the existing contradictions in society among a set of gender norms, stereotypes and rules of conduct. After all, the future psychologist, in particular the psychologist-practitioner in his professional activity should be free from restrictions in determining the problems of sex and gender.

The purpose of the study was to theoretically substantiate and empirically study the features of gender identity in psychology students. The objectives of the study included the selection and implementation of methods for determining the feminine, masculine, androgynous or undifferentiated gender identity of students of psychology; identify the level (high, medium, low) gender identity of the individual, as the degree of assimilation of socially acceptable for men / women norms of behavior, which are presented in the form of a set of personal qualities.

The insufficiency of studying the problem of gender identity in students of psychology in modern conditions is pointed out.

According to empirical research, the vast majority of young men and women, under the influence of transformational processes in society, prefer to get rid of stereotypical views on the role and functions of men and women.

The degree of manifestation of individual traits and behavioral characteristics that are traditionally associated with male and / or female poles of gender role identification was determined.

In general, the study found that the combination of masculine and feminine traits, their combination, in a holistic system of gender identity, is a more harmonious standard that allows individuals to be more adapted to life and society in general than rigid typification of gender roles.

Keywords: gender, gender identity, gender role, youthfulness, femininity, masculinity, androgyny.

*Подано 21.08.2020**Рекомендовано до друку 03.09.2020*